Dosarul nr. 4-3325/2025
4-25177552-12-4-22122025

H O T Ă R Â R E
ÎN NUMELE LEGII

20 februarie 2026 mun. Chișinău

Judecătoria Chișinău (sediul Buiucani)
Instanţa compusă din:
preşedintele şedinţei, judecătorul - Gheorghe Ciobanu
grefier - Nicoleta Popovici

cu participarea:
Agentului constatator al
Agenției de Inspectare și Restaurare a Monumentelor -Țîra Ion
în lipsa:
Contravenientului, administrator SRL „Luxgaz” -Plești Alexei,

examinând în ședință de judecată publică, în limba de stat, cauza contravențională pornită în baza Procesului-verbal cu privire la contravenție nr. 000064 din 17.12.2025 în privința lui Plești Alexei, administrator al SRL „Luxgaz”, născut la *****, IDNP *****, cetățean al Republicii Moldova, domiciliat în *****, pe faptul comiterii contravenției prevăzute de art. 74 alin. (1) Cod Contravențional,

A C O N S T A T A T :

La 17 decembrie 2025, agentul constatator specialist principal al Agenției de Inspectare și Restaurare a Monumentelor, Țîra Ion, a întocmit în privința administratorului SRL „Luxgaz” Plești Alexei proces - verbal cu privire la contravenție nr. 000064 din 17.12.2025 în temeiul art. 74 alin. (1) Cod contravențional, pe faptul că *în perioada de timp octombrie-noiembrie anul 2025 a încălcat regimul de protecție și folosire a bunurilor de patrimoniu cultural, acțiune exprimată prin intervenţia la golurile de ferestre de la fața aliniată la linia roşie a străzii, a imobilului amplasat pe str.A.Şciusev 99 ap.4 mun.Chişinău. Casa fiind monument de arhitectură de categorie națională, înscrisă la poziția nr.168 (zona de centru) municipiul Chișinău în Registrul monumentelor Republicii Moldova ocrotite de stat, aprobat prin Hotărârea Parlamentului nr.1531-XII din 22.06.1993,* fapt prin care au fost ignorate prevederile art. 13 din Legea nr. 1530 din 22.06.1993 privind ocrotirea monumentelor și art.150 alin.(1) lit.b) Codul urbanismului și construcțiilor.

Ca urmare, la 18 decembrie 2025 Agenției de Inspectare și Restaurare a Monumentelor a transmis Judecătoriei Chișinău sediul Buiucani cauza contravențională în privința administratorului SRL „Luxgaz” Plești Alexei (dosar 4-3325/2025) pe faptul comiterii contravenției prevăzute de art. 74 alin. (1) Cod contravențional, pentru

examinare conform competenței în conformitate cu prevederile art. 423^8 alin. (5) Cod contravențional, fiind înregistrat în cancelaria instanței de judecată la data de 22.12.2025.

Poziția participanților la proces

Agentul constatator din cadrul AIRM, Țîra Ion, în cadrul ședinței de judecată a susţinut procesul-verbal cu privire la contravenţie și a explicat că raportul de autorizare asupra imobilului amplasat pe str. Alexei Șciusev 99 a fost înregistrat la data de 10.11.2025. Concomitent, la data de 19.11.2025 prin intermediul adresei electronice a Agenției de Inspectare a Monumentelor a parvenit o sesizare de la Egor Rafiev, care a semnalat încălcările constatate la imobilul dat, făcând referire la faptul că imobilul este monument de arhitectură și dispune de plăcuță de informare amplasată chiar pe fațada unde s-au efectuat intervențiile respective. Astfel, imobilul dat potrivit extrasului din Registrul monumentelor Republicii Moldova, reprezintă un monument de arhitectură de importanță națională, ocrotit de stat, anterior în această casă a locuit un om politic și anume Pantelimon Halippa. Casa este construită pe un singur nivel, cu fațada principală aliniată la linia roșie a străzii, fațada este simetrică, cu șase axe.

Menționează că, conform extrasului cadastral al bunului imobil, intervențiile se efectuau la apartamentul nr. 4, care este înscris ca spațiu locativ cu suprafața de 65 m², proprietar fiind „LUXGAZ" SRL, cu sediul în orașul Codru, str. Grenoble nr. 128, iar administrator fiind Pleșca Alexei. Bunului imobil a fost înregistrat la 10.09.2025.

Susține că, în urma inspectării efectuate la data de 10.11.2025 s-a constatat că golurile de pe str. Alexei Șciusev, și anume cele aferente apartamentului nr. 4, au fost supuse intervențiilor de înlocuire a elementelor de tâmplărie, fiind modificată forma acestora prin demolarea părților interioare până la nivelul solului.

Astfel, s-a constatat încălcarea prevederilor art. 150 alin. (1) lit.b) Cod urbanismului și construcțiilor.

Contravenientul administratorul SRL „Luxgaz" Pleșca Alexei în ședința de judecată nu s-a prezentat, fiind citat legal despre data și ora ședinței de judecată fapt confirmat prin recipisa anexată la dosar (f.d.47), astfel în conformitate cu prevederile art. 455 alin. (3) Cod Contravențional, instanța a dispus examinarea cauzei în lipsa acestuia.

Examinarea fondului cauzei

Studiind materialele cauzei contravenţionale, instanţa de judecată consideră necesar ca procesul contravențional să fie încetat din motivul nulității, reieșind din următoarele considerente.

În ședință de judecată s-a constatat că la 17 decembrie 2025, agentul constatator specialist principal al Agenției de Inspectare și Restaurare a Monumentelor, Țîra Ion, a întocmit proces - verbal cu privire la contravenție nr. 000064 în baza art.74 alin.(1) Cod contravențional, în privința administratorului Luxgaz" SRL Pleșca Alexei, pe faptul că *în perioada de timp octombrie-noiembrie anul 2025 a încălcat regimul de protecție și folosire a bunurilor de patrimoniu cultural, acțiune exprimată prin intervenția la golurile de ferestre de la fața aliniată la linia roșie a străzii, a imobilului amplasat pe str.A.Șciusev 99 ap.4 mun.Chișinău. Casa fiind monument de arhitectură de categorie*

naţională, înscrisă la poziția nr.168 (zona de centru) municipiul Chișinău în Registrul monumentelor Republicii Moldova ocrotite de stat, aprobat prin Hotărârea Parlamentului nr.1531-XII din 22.06.1993.

Conform art. 5 alin. (1) Cod contravenţional, nimeni nu poate fi declarat vinovat de săvârşirea unei contravenții, nici supus sancţiunii contravenţionale decât în conformitate cu legea contravenţională.

Conform art. 7 Cod contravențional, persoana poate fi sancționată numai pentru contravenția în a cărei privință este dovedită vinovăția sa, cu respectarea normelor prezentului cod.

Conform art. 10 Cod Contravenţional, constituie contravenţie fapta – acţiunea sau inacţiunea – ilicită, săvârşită cu vinovăţie, care atentează la valorile sociale ocrotite de lege.

Confrom art.14 alin. (1), (2), (3) Cod Contravenţional, contravenţia se săvârșește cu intenţie sau din imprudenţă.

Conform art.374 alin. (3) Cod Contravenţional, procesul contravenţional se desfăşoară pe principii generale de drept contravenţional, în temeiul Constituţiei, al Codului Contravenţional, al Codului de Procedură Penală în cazurile expres prevăzute în Codul Contravențional, precum şi al normelor dreptului internaţional şi a tratatelor internaţionale cu privire la drepturile şi libertăţile fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte.

Conform art. 425 alin. (1), (2), (3) Cod Contravenţional, probele sunt elemente de fapt, dobândite în modul stabilit, care servesc la constatarea existenţei sau inexistenţei contravenţiei, la identificarea făptuitorului, la constatarea vinovăţiei şi ia cunoaşterea altor circumstanţe importante pentru justa soluţionare a cauzei. Aprecierea probelor se face de persoana competentă să soluţioneze cauza contravenţională, potrivit convingerii sale, pe care şi-a format-o cercetând toate probele administrate în raport cu procesul verbal întocmit. Iar fiecare probă urmează a fi apreciată din punct de vedere al pertinenţei, concludenţei utilităţii şi veridicităţii ei, iar toate probele în ansamblu, sub toate aspectele din punct de vedere al coroborării lor.

De asemenea art. 443 alin. (1) lit. d) Cod contravenţional, stipulează următoarele: *procesul-verbal cu privire la contravenţie va cuprinde: fapta contravenţională, locul şi* ***timpul săvîrşirii ei****, circumstanţele cauzei care au importanţă pentru stabilirea faptelor şi consecinţelor lor juridice, evaluarea eventualelor pagube cauzate de contravenţie*.

În legislaţia Republicii Moldova, ca şi în cea a altor state europene, contravenţiile au fost scoase de sub incidenţa legii penale şi supuse unui regim administrativ. Din perspectiva capitolului IV din Cartea I al Codului contravenţional, instanţa de judecată evidenţiază că sancţiunile administrative nu privesc un grup de persoane, ci se adresează tuturor cetăţenilor în vederea realizării scopului preventiv şi represiv al sancţiunii, iar potrivit art. 38 alin. (3) din legea citată, arestul contravenţional poate fi aplicat şi în cazul neexecutării intenţionate a unei alte sancţiuni contravenţionale, ceea ce conferă faptei natura penală. Astfel, în materie contravenţională au fost recunoscute garanţiile procedurale specifice în materie penală în ceea ce priveşte dreptul la un proces echitabil, printre care şi prezumţia de nevinovăţie, prevăzută de alin. (2) al art. 6 din Convenţia

Europeană a Drepturilor Omului (Zilibergerg împotriva Moldovei (§ 35, din 01 februarie 2005), Angel împotriva României (§ 52, din 04 octombrie 2007) sau Ozturk împotriva Germaniei (din 21 februarie 1994).

Instanţa reiterează faptul că, prezumţia de legalitate a procesului-verbal cu privire la contravenţie, a fost supusă atenţiei Curţii Europene a Drepturilor Omului (cauza Anghel contra României din 04 octombrie 2007), cauză în care Curtea, prin hotărârea din data de 4 octombrie 2007, îşi exprimă în mod foarte clar punctul de vedere cu privire la acest aspect. Curtea este de părere că, dacă scoaterea contravenţiei în afara legii penale nu ridică probleme în sine, nerespectarea garanțiilor fundamentale, printre care şi prezumția de nevinovăție, care protejează cetățenii împotriva unor posibile abuzuri din partea autorităţilor, reprezintă un aspect ce trebuie examinat în temeiul articolului 6 din convenţie. Reiterând importanţa, în cadrul unei proceduri ce poate fi calificată drept „penală", a unei astfel de garanţii, destinată să restabilească echilibrul dintre presupușii autori ai faptelor ilegale şi autorităţile chemate să îi urmărească şi pedepsească, Curtea consideră că asemenea cazuri urmează a fi judecate echitabil, după cum prevede art. 6 din CEDO.

Instanța de judecată conchide că, în procesul verbal cu privire la contravenție este indicată superficial constatarea faptei imputate contravenientului, nefiind indicate fără echivoc circumstanțele ce au importanță pentru stabilirea faptelor juridice.

În acest sens, instanța reține că potrivit extrasului din cadastrul bunurilor imobile dreptul de proprietate asupra bunului imobil cu nr. cadastral *****, cu suprafața de *****, a fost înregistrat la data de 10.09.2025 în temeiul contractului de vânzare-cumpărare nr. 1-196 din 10.09.2025.

În continuare, instanța de judecată atestă că potrivit procesului-verbal de audiere din 17.12.2025, Pleșca Alexei a declarat agentului constatator că lucrările de instalare a geamurilor și modificările fațadei au fost efectuate de către fostul proprietar adică anterior dobândirii dreptului de proprietate, respectiv înainte de 10.09.2025.

În acest context, instanța reține că agentul constatator nu a prezentat careva probe care să confirme sau să infirme declarațiile făcute de către Pleșca Alexei și anume că intervenția asupra fațadei bunului imobil de patrimoniu cultural s-a efectuat anterior de 10 septembrie 2025, de către vechiul proprietar, după cum indică acesta.

Or, reieșind din materialele cauzei nu este dovedit timpul săvîrșirii contravenției în circumstanțele în care martorii Butcaru Lilia, Aposto Valeria, Capanji Igor și Scutelnic Bogdan confirmă agentului constatator Ion Țîra, existența unor intervenții asupra fațadei imobilului, dar fără a indica cu certitudine perioada concretă în care au fost efectuate lucrările de reconstrucție sau modificare a fațadei monumentului de arhitectură vizat (f.d. 34, 35, 36, 37)

De asemenea, din planșa fotografică aferentă procesului-verbal cu privire la contravenție (f.d. 17,18, 22,24-33) instanța conchide că acestea reflectă exclusiv aspectul exterior și starea de fapt a imobilului la diferite perioade, fără a indica data exactă a realizării fiecărei imagini și fără a permite stabilirea momentului concret al executării lucrărilor, succesiunea acestora.

De asemenea, din raportul de sesizare și procesul-verbal de constatare se atestă existența unor intervenții asupra fațadei imobilului, însă nu este indicată data efectuării lucrărilor sau legătura directă dintre lucrări și contravenient.

În acest context, este relevant de a menționa lipsa probelor ce ar demonstra fără echivoc că, în perioada de timp octombrie-noiembrie, a fost săvîrșită fapta contravențională prevăzută de art. 74 alin. (1) Cod contravențional cu individualizarea faptei, or, la materialele cauzei n-au fost anexate careva probe pertinente, concludente și utile, care să servească la constatarea timpului săvîrșirii ei, iar instanța de judecată este în imposibilitate de a stabili indubitabil săvârșirea faptei în perioada octombrie-noiembrie, respectiv este în imposibilitatea de a controla legalitatea sancționării petentului.

În mod evident în condițiile expuse, actul de acuzare nu răspunde rigorilor stabilite de art. 443 alin. (1) lit. d) Cod contravențional și implicit împiedică acuzatul contravențional să-și pregătească apărarea, iar instanța de judecată să verifice temeinicia acuzației învederate de agentul constatator.

În acest sens, instanţa de judecată reţine că agentul constatator, contrar prevederilor art. 443 alin. (1) lit. d) cod contravențional nu a specificat fără echivoc timpul săvîrşirii contravenţiei care au importanţă pentru stabilirea faptelor şi consecinţelor lor juridice.

Instanța de judecată, pornind de la rolul său la examinarea cauzelor contravenționale, precum și de la principiul prezumției de nevinovăție dar și cel al independenței instanței în raport cu părțile procedurii contravenționale, reține că nu se poate substitui poziției agentului constatator și nu este autorizată să realizeze acțiunile pe care a omis să le realizeze agentul constatator.

Dreptul la un proces echitabil nu trebuie privit ca o noțiune abstractă și formală, acest drept se realizează și prin posibilitatea instanței de a da apreciere măsurilor întreprinse de către agentul constatator privind acumularea probelor care dovedesc fapta comisă de către contravenient, prin analiza aspectelor care sunt relevante pentru fiecare materie în parte, inclusiv la capitolul faptei presupus contravențională.

Potrivit jurisprudenţei CEDO (cauza Ziliberberg contra Moldovei) acuzarea adusă unei persoane privind comiterea unei contravenţii echivalează cu acuzarea acesteia de comiterea unei infracţiuni, din care motiv fapta imputată contravenientului şi calificarea acesteia, adică învinuirea propriu-zisă, trebuie să fie clară şi concretă.

Reieşind din cerinţele art. 6 parg. 3 lit.a) CEDO, primul drept recunoscut unui acuzat este cel de a fi informat despre motivele acuzaţiei. Acest drept este pus în practică de semnificarea unui act de acuzaţie, în care sînt consemnate faptele imputate unei persoane.

În opinia Curţii, este vorba de „*notificarea oficială care emană de la autoritatea competentă de a acuza persoana de comiterea unei infracţiuni penale*” (CEDO 19 dec.Brozicek c/ Italiei serie A). Infracţiunea trebuie să fie definită în acest act în termeni clari şi precişi pentru a exclude arbitrarietatea şi a-i da posibilitate acuzatului să cunoască exact învinuirile ce îi sunt aduse, ca să-şi poată organiza apărarea într-un mod valabil, cerinţă, care în speţă, n-a fost respectată de agentul constatator, astfel fiind încălcat dreptul contravenientului la un proces echitabil; încălcare care se ia în considerare de instanţă din oficiu.

La fel, potrivit jurisprudenţei CEDO (cauza Seliverstov c. Federației Ruse) lit. a) § 3 art. 6 al Convenţiei recunoaşte dreptul acuzatului de a fi informat oficial nu numai cu privire la învinuirile ce i se aduc, adică despre faptele, pe care el probabil le-a săvârşit, şi pe care se întemeiază învinuirile înaintate, ci de asemenea, şi cu privire la calificarea juridică ale acestor fapte. Această informaţie trebuie să fie amănunţită. Totoadată, dreptul de a fi informat despre natura şi cauza acuzării aduse împotriva sa urmează a fi analizate în favoarea dreptului învinuitului la pregătirea apărării sale.

Instanța învederează că, pentru a stabili corect încadrarea juridică, trebuie să existe concordanță deplină între fapta concretă săvârșită de făptuitor și norma materială contravențională, precum și în raport cu dispozițiile legale general aplicabile faptei comise, încadrarea juridică având o importanță deosebită, deoarece se asigură desfășurarea în limitele legii a represiunii contravenționale și constituie o garanție a respectării drepturilor legitime ale persoanelor.

Conform art. 440 alin.(1) Cod contravențional, *Constatarea faptei contravenţionale înseamnă activitatea, desfăşurată de agentul constatator, de colectare şi de administrare a probelor privind existenţa contravenţiei, deciziei privind examinarea contravenţiei în temeiul constatării agentului constatator sau procesului-verbal cu privire la contravenţie, de aplicare a sancţiunii contravenţionale sau de trimitere, a dosarului, după caz, funcționarului abilitat să examineze cauza contravențională, din cadrul autorității din care face parte agentul constatator, în instanţa de judecată sau în alt organ spre soluţionare.*

Astfel, instanța constată și reține că în actul de acuzare nu este indicată concret timpul săvîrșirii contravenției, concluzie, care nu a fost întemeiată pe *elemente de fapt, dobândite în modul stabilit, care servesc la constatarea existenţei sau inexistenţei contravenţiei, la identificarea făptuitorului, la constatarea vinovăţiei şi la cunoaşterea altor circumstanţe importante pentru justa soluţionare a cauzei după cum prevede art. 425 alin. (1), (2), (3) Cod Contravenţional*.

Or, aprecierea probelor se face de persoana competentă să soluţioneze cauza contravenţională, potrivit convingerii sale, pe care şi-a format-o cercetând toate probele administrate în raport cu procesul verbal întocmit. Iar fiecare probă urmează a fi apreciată din punct de vedere al pertinenţei, concludenţei utilităţii şi veridicităţii ei, iar toate probele în ansamblu, sub toate aspectele din punct de vedere al coroborării lor.

În mod evident în condițiile expuse, actul de acuzare nu răspunde rigorilor stabilite de art. 443 alin. (1) lit. d) Cod contravențional și implicit împiedică acuzatul contravențional să-și pregătească apărarea, iar instanța de judecată să verifice temeinicia acuzației învederate de agentul constatator.

Prin urmare, instanța apreciază că petiționarul nu mai poate formula apărări de fapt și de drept cu privire la o faptă în privința căreia există deja o suspiciune de neautenticitate prin nerespectarea exigențelor legale impuse prin art.3 alin.(6) și art. 443 alin. (1), lit. d) din Codul contravențional, care sunt norme de procedură esențiale în prezentul caz, iar din acest considerent, nu se mai impune nici analiza altor motive de fapt invocate și neprobate de către agentul constatator, care fac obiectul fondului cauzei.

Respectiv, în conformitate cu prevederile art. 445 alin. (1) din Codul contravențional, este statuat că *Neconsemnarea în procesul-verbal cu privire la contravenţie a menţiunilor privind numele, prenumele şi funcţia agentului constatator, numele, prenumele, data (ziua, luna, anul) întocmirii procesului-verbal, seria şi numărul actului de identitate şi numărul de identificare personal (IDNP) sau datele de identificare din buletinul de identitate provizoriu sau din cartea de identitate provizorie ale făptuitorului care renunţă la numărul de identificare personal, iar în cazul persoanei juridice – lipsa denumirii şi a sediului acesteia, a circumstanţelor comiterii şi încadrării juridice a faptei contravenţionale săvîrşite şi* ***a datei comiterii acesteia****, a semnăturii agentului constatator sau a martorului asistent, în cazul refuzului contravenientului de a semna dacă procesul-verbal a fost întocmit în prezenţa unui martor, atrage nulitatea absolută a procesului-verbal*.

În acest sens, art. 381 din Codul contravențional, statuează că, *orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanței de judecată competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime, iar cu referire la probe, art. 425 alin. (6) din același Cod, consacră că nu pot fi admise ca probe informațiile acumulate prin încălcarea esențială a drepturilor şi libertăților constituționale ale persoanei, inclusiv dreptul la apărare, iar conform alin. (2) din același articol coroborat cu prevederile art. 442 şi 443 din același cod, procesul verbal cu privire la contravenție reprezintă un mijloc de probă, prin care au fost stabilite anumite circumstanțe de fapt*.

Conform art.461 alin.(1) din Codul contravențional, *procesul contravențional poate fi încetat în cazul în care, pe parcursul judecării cauzei, se constată unul din temeiurile prevăzute la art.441 sau 445 alin.(1), instanţa de judecată încetează procesul contravenţional.*

În această ordine de idei, instanța de judecată a constatat încălcarea prevederilor art. 388 alin. (8), art. 443 alin. (1), lit. d) Cod contravențional, iar în temeiul prevederilor art. 425 alin. (6) şi 445 alin. (1) din Codul contravențional, va declara nulitatea absolută a procesului verbal cu privire la contravenție, din motivul constatării certe a datei comiterii contravenției și aceasta nu a putut fi înlăturată de către instanța de judecată, cu încetarea procesului contravențional din aceleași motive.

În temeiul celor expuse, în conformitate cu prevederile art. art. 442, 443, 445 alin. (1), 461 – 462 Cod contravenţional, instanţa de judecată,-

H O T Ă R Ă Ş T E :

Se declară nulitatea absolută a Procesului-verbal cu privire la contravenție nr. 000064 din 17.12.2025, încheiat pe faptul comiterii de către Plești Alexei, administratorul „Luxgaz” SRL, a contravenției prevăzută de art. 74 alin. (1) Cod contravențional din motivul admiterii de agentul constatator a încălcărilor prevăzute de art.443 şi art.445 alin.(1) Cod contravențional.

Se încetează procesul contravențional pornit în privința lui Plești Alexei, administratorul „Luxgaz” SRL, pe faptul comiterii contravenţiei prevăzute de art. 74 alin.

(1) Cod Contravențional, din motivul nulității absolute a Procesului-verbal cu privire la contravenție nr. 000064 din 17.12.2025.

Hotărâre motivată pronunţată în şedinţă publică la 20 februarie 2026.

Hotărârea poate fi atacată cu recurs, în termen de 15 zile, la Curtea de Apel Centru, prin intermediul Judecătoriei Chișinău sediul Buiucani.

Preşedintele şedinţei,
judecătorul Gheorghe Ciobanu